

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
кафедра будівництва і професійної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
 Сергій ЯХІН
Власне ім'я **ПРИЗВИЩЕ**
« 02 » вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

**«ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ОСВІТІ»**

освітньо-професійна програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)
спеціальність	015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)
галузь	01 Освіта / Педагогіка
освітній ступінь	магістр
факультет	Інженерно-технологічний

Полтава
2024– 2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Організація і методика навчання у професійній освіті для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

спеціальності 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Мова викладання державна

Розробник: Валентина Оніпко, професор кафедри будівництва і професійної освіти, професор.

« » серпня 2024 року ВО-1 Валентина ОНІПКО

Схвалено на засіданні кафедри будівництва і професійної освіти протокол від « » серпня 2024 року №

Погоджено гарантом освітньої програми Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

« » 2024 року [підпис] Анатолій АНТОНЕЦЬ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

протокол від вересня року №

[підпис] Юлія ОВСІЄНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	015 ПО_мд_2023 1
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	30
Самостійна робота (годин)	89
у т. ч. індивідуальні завдання (вказати форму), (годин)	-
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати професійні компетентності щодо забезпечення реалізації змістової та технологічної складової освітнього процесу у контексті підготовки фахівців у професійних галузях (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології), ознайомлення з методологією розробки та застосування сучасних методів викладання фахових дисциплін у закладах професійної освіти; обґрунтування шляхів і умов ефективного управління освітнім процесом у ЗП(ПТ)О, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності у вирішенні складних, непередбачуваних освітніх завдань та потребують нових стратегічних підходів у забезпеченні якості професійної освіти

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Іноземна мова у професійній діяльності, Методологія і організація науково-педагогічних досліджень, Психолого-педагогічні проблеми професійної освіти.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові):

СК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти.

СК 2. Здатність враховувати різноманітність студентів при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті.

СК 3. Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти.

СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

СК 7. Навички консультування у сфері професійної освіти.

5. Програмні результати навчання:

РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

РН 3. Ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію.

РН 6. Організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

РН 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.

РН 9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.	<i>знати</i> особливості організаторської, координаційної та управлінської діяльності викладача професійної освіти, професійні вимоги до нього; освітнє середовище як фактор розвитку особистості викладача і здобувача освіти;
	пояснювати етапи організації і планування діяльності викладача, описати правила особистої організованості і самодисципліни, обґрунтовувати педагогічні ситуації, інтегрувати знання та ілюструвати шляхи розв'язування освітніх завдань в умовах невизначеності;
	<i>володіти основними</i> прийомами аналізу та впровадження у власну діяльність теоретично обґрунтованих положень – концепції сталого розвитку, координування освітньою діяльністю;
	<i>аналізувати</i> перспективи використання прогресивного європейського та вітчизняного педагогічного досвіду щодо організації професійної освіти;
	<i>порівнювати:</i> оптимальні форми та методи освітньої діяльності; саморозвитку, самоосвіти, самовиховання,

	самоорганізації; <i>створювати</i> у закладах професійної освіти педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію; <i>оптимізувати</i> ділову комунікацію, проблемно-тематичну дискусію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з професійних питань до учасників освітнього процесу та широкого загалу.
ПРН 17. Володіти основами методики викладання фахових дисциплін в закладах вищої і фахової передвищої освіти.	<i>знати</i> основи методики викладання фахових дисциплін в закладах професійної освіти; міжпредметні зв'язки методики викладання із фаховими агрономічними дисциплінами; <i>описати</i> форми організації освітнього процесу в закладах вищої і фахової передвищої освіти, сучасні технології, форми, методи навчання здобувачів освіти; <i>пояснити</i> специфіку застосування новітніх освітніх технологій у освітній процес, різницю між основними форми навчальних занять, методами і засобами навчання у закладах вищої та фахової передвищої освіти; <i>проілюструвати</i> види самостійної роботи та види і форми науково-дослідної роботи здобувачів освіти; <i>організовувати</i> освітній процес з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, агрономічних наук; <i>демонструвати</i> творче проведення лабораторних та практичних занять; застосовувати сучасні освітні технології; володіти формами діагностики та проводити контроль, оцінювання результатів навчання; розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти та фахової передвищої освіти; <i>аналізувати</i> методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених освітніх цілей, в умовах невизначеності; об'єктивно <i>оцінювати</i> результати навчання здобувачів освіти у закладах вищої і фахової передвищої освіти, інтерпретувати критерії оцінювання теоретичних знань та практичних умінь; <i>планувати</i> розробку та викладання навчальних дисциплін (структуру, зміст, процес організації методики проведення тощо).
РН 3. Ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію	Визначати основні поняття, принципи та види ділової комунікації у професійному середовищі. (Знання) Пояснювати особливості формування комунікаційних стратегій у різних соціально-професійних контекстах. Застосовувати прийоми ефективної міжособистісної та публічної комунікації для представлення власної позиції. Аналізувати комунікативні ситуації з метою виявлення бар'єрів спілкування та засобів їх подолання. Синтезувати комунікаційні повідомлення відповідно до цільової аудиторії та ситуації спілкування. Оцінювати ефективність комунікаційних стратегій та аргументацію у професійних дискусіях і переговорах. Конструювати логічні, переконливі, структуровані усні й

	письмові повідомлення для фахівців і нефаківців. Уміти дискутувати на професійні теми з дотриманням етичних норм, логіки аргументації та поваги до опонента.
РН 6. Організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.	Описувати сучасні підходи до організації освітнього процесу, зокрема людиноцентровану модель навчання. Пояснювати принципи застосування досягнень педагогіки та психології в організації професійної освіти. Планувати освітній процес з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти та цілей навчання. Аналізувати освітнє середовище на предмет відповідності принципам людиноцентрованого підходу. Розробляти педагогічні стратегії для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Використовувати сучасні методи формуального, критеріального та підсумкового оцінювання. Оцінювати ефективність власної педагогічної діяльності та навчальних результатів здобувачів з опорою на об'єктивні показники. Коригувати освітній процес відповідно до результатів оцінювання і зворотного зв'язку. Забезпечувати підтримувальне, мотивувальне й інклюзивне навчальне середовище відповідно до принципів академічної доброчесності.
РН 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.	Називати основні характеристики ефективного освітнього середовища. (Знання) Пояснювати принципи побудови інклюзивного та мотивувального освітнього середовища. (Розуміння) Проектувати елементи освітнього середовища, орієнтованого на потреби здобувачів освіти. (Застосування) Аналізувати фактори, що впливають на емоційний та когнітивний комфорт здобувачів освіти. (Аналіз) Інтегрувати педагогічні, цифрові та соціальні ресурси для підтримки індивідуального навчального шляху. (Синтез) Оцінювати ефективність створеного середовища за результатами навчання та зворотного зв'язку. (Оцінювання)
РН 9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти.	Описувати типи моделей, які використовуються в дослідженні освітніх процесів. (Знання) Інтерпретувати логіку та структуру освітніх процесів у професійній освіті. (Розуміння) Застосовувати методи моделювання до аналізу конкретних освітніх ситуацій. (Застосування) Аналізувати існуючі моделі професійної освіти та виявляти їх переваги й недоліки. (Аналіз) Створювати власні моделі освітніх процесів відповідно до потреб цільової аудиторії. (Синтез) Оцінювати ефективність моделей на основі емпіричних або симуляційних даних. (Оцінювання)

РН 10. Здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти.	Називати основні напрями, форми та методи консультативної діяльності в освіті. (Знання) Пояснювати психологічні та педагогічні аспекти освітнього консультування. (Розуміння) Проводити індивідуальні й групові консультації з професійного розвитку та освітніх стратегій. (Застосування) Аналізувати запити здобувачів освіти і підбирати відповідні консультативні підходи. (Аналіз) Розробляти рекомендації для вирішення освітніх і професійних проблем. (Синтез) Оцінювати результати консультативної підтримки та ефективність прийнятих рішень. (Оцінювання)
---	---

6. **Методи навчання:**

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад.

Наочні методи: ілюстрування, демонстрування.

Практичні методи навчання: практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативних документів.

Частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи. Метод ситуаційного аналізу. Сторітеллінг.

Інтерактивні методи: мікрофон, мозковий штурм, ділові ігри, дискусії і групові обговорення.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання та відеоконтента.

7. **Програма навчальної дисципліни**

Тема 1. Загальні засади професійної освіти в Україні та Європі.

Поняття професійної освіти. Професійно-технічна освіта. Професійнопедагогічна освіта. Мета і завдання професійної освіти. Принципи професійної освіти і професійного навчання. Структура освіти України. Характеристика нормативної бази ЗП(ПТ)О.

Характеристика систем професійної освіти та навчання (ПОН) країн Європейського Союзу, світу: структура, рівні, види та форми професійної освіти. Досвід Німеччини щодо запровадження дуальної підготовки кваліфікованих робітників. Основні тенденції розвитку професійної освіти в країнах Європи. Перспективи використання прогресивного європейського та світового педагогічного досвіду щодо організації професійної освіти в Україні.

Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.

Освітнє середовище як фактор розвитку особистості педагогічного працівника і здобувача освіти. Компоненти освітнього середовища закладів професійної освіти. Досвід проектування сучасного освітнього середовища ЗП(ПТ)О. Вплив освітнього середовища на формування загальних та професійних компетентностей майбутніх

фахівців. Створення сучасного інформаційного середовища для навчання у ЗП(ПТ)О.

Вітчизняна рівнева підготовка фахівців та перспективи її модернізації. Кваліфікаційні рівні, види та форми здобуття П(ПТ)О. Кваліфікації П(ПТ)О. Нова структура та оптимальна мережа закладів професійної освіти. Види професійної (професійно-технічної) освіти: формальна, неформальна та інформальна освіта. Форми здобуття професійної (професійно-технічної) освіти: інституційна, індивідуальна, дуальна. Дуальна освіта як сучасна форма П(ПТ)О. Соціальне партнерство у сфері професійної освіти і навчання та ринок праці. Професійна освіта і навчання дорослих. Інклюзивна професійна освіта.

Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача професійної освіти.

Формування змісту професійної (професійно-технічної) освіти на базі стандартів ПТО. Навчальне заняття у закладах П(ПТ)О. Підготовка до заняття. Проведення. Діяльність викладача на занятті Навчально-пізнавальна діяльність студентів. Змістово-інформаційне наповнення навчального заняття. Мета й завдання навчального заняття. Розробка плану проведення заняття. Основні етапи заняття. Мотивація групи. Мова викладача. Організація зворотного зв'язку. Контроль якості заняття.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Вимоги до навчально-методичного забезпечення дисципліни. Розробка робочої програми дисципліни. Підготовка контрольно-вимірювальних матеріалів для оцінки знань здобувачів. Навчально-методичний комплекс дисципліни.

Організація і планування діяльності викладача. Індивідуальний план роботи викладача. Рейтингова оцінка діяльності викладача. Правила особистої організованості і самодисципліни. Підвищення кваліфікації викладача.

Методична робота у закладах П(ПТ)О. Методична робота у навчальному закладі I – II рівнів акредитації. Поняття методичної роботи у ВНЗ I – II рівнів акредитації Науково-методична робота. Колективні форми методичної роботи. Індивідуальна науково-методична діяльність педагога. Методичний кабінет. Інформаційні технології в освіті.

Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання у професійній освіті.

Методика навчання у ЗП(ПТ)О аграрного профілю. Поняття про методи і методичні прийоми навчання. Класифікація методів навчання. Методи організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи мотивації й стимулювання навчально- пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю в навчанні. Методи практичного (виробничого) навчання.

Загальна характеристика продуктивних професійно-орієнтованих технологій навчання в системі професійної освіти. Суть технології контекстного навчання в системі професійної освіти. Технологія традиційного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Технологія програмованого

навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Сучасні інформаційні технології та організаційно-педагогічні умови їх застосування.

Характеристика особистісно зорієнтованих технологій в сучасній системі підготовки фахівця. Загальна характеристика педагогічних технологій на основі особистісно орієнтованого педагогічного процесу. Технологія проєктного навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Ігрові технології навчання (педагогічна основа, основна мета, характерні риси, недоліки технології). Суть технологій розвивального та проблемного навчання.

Поняття й функції дидактичних засобів навчання. Інформаційно-наочне забезпечення викладання спеціальних дисциплін. Проблема оптимального вибору методів і засобів навчання.

Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи здобувачів.

Поняття самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів, Види самостійної роботи студентів. Структура самостійної роботи студентів. Наукова організація самостійної роботи студентів. Контроль за самостійною роботою студентів. Загальні засади науково-дослідної роботи студентів. Види і форми науково-дослідної роботи студентів. Оформлення результатів дослідження.

Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання.

Діагностика, контроль та оцінювання результатів навчання. Принципи, функції й види педагогічного контролю. Види, методи та форми контролю у П(ПТ)О. Система тестів для оцінювання результатів навчання. Оцінювання результатів навчання у закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти. Критерії оцінювання теоретичних знань та практичних умінь у ЗП(ПТ)О.

Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових дисциплін у закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.

Основні форми навчальних занять у професійно-технічному навчальному закладі. Класно-урочна система організації занять та її переваги. Структура заняття. Класифікація занять. Розробка плану проведення заняття. Основні правила організації сучасного заняття зі спеціальних дисциплін.

Лекція, методика її підготовки й проведення. Практичні та лабораторні заняття зі спеціальних дисциплін, структура, вимоги, методика організації та проведення. Контроль якості заняття. Підготовка та проведення факультативів, спецкурсів і спецсемінарів. Методика проведення індивідуальних занять та консультацій. Інтеграція теоретичного і практичного навчання. Навчальна і виробнича практика.

Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини

Авторські педагогічні технології видатних педагогів Полтавщини Г. Ващенко, В. Сухомлинського, А. Макаренка, В. Короленка, І. Зязюна.

Положення про передовий педагогічний досвід. Вивчення, узагальнення і розповсюдження передового педагогічного досвіду викладачів і майстрів виробничого навчання ЗП(ПТ)О Полтавської області. Віртуальна виставка

передового педагогічного досвіду педагогічних працівників ЗП(ПТ)О Полтавської області <https://nmcpto.poltava.ua/peredovij-pedagogichnij-dosvid/>

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	денна форма 015 ПО_мд_2023				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Загальні засади професійної освіти в Україні та Європі.	14	2	2		
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.	16	2	2		15
Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача професійної освіти.	4	2	2		15
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання у професійній освіті.	16	2	2		15
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчальнопізнавальної діяльності та дослідницької роботи здобувачів.	16	2	2		
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання.	4	2	2		15
Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових дисциплін у закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.	16	2	2		15
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини.	4	2	2		14
Індивідуальні завдання: к.р.	-	-	-	-	-
Усього годин	90	16	30		89

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 015ПО_мд_2023
Тема 1. Загальні засади професійної освіти в Україні та Європі. <i>ПР.3. 1. Система професійної освіти України та шляхи її модернізації.</i>	2
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти. <i>ПР.3. 2. Види та форми здобуття професійної компетентності.</i>	2

Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача професійної освіти. <i>ПР.3. 3 Аналіз типових програм фахових дисциплін з циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 4 Методика створення навчально-методичного забезпечення дисциплін з циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 5 Розробка навчально-методичних комплексів дисциплін з циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва».</i>	6
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів форм і засобів навчання у професійній освіті. <i>ПР.3. 6 Вибір методів організації й здійснення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 7 Реалізація інноваційних підходів на заняттях із дисциплін циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 8. Методика використання засобів навчання при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва» (за вибором студента).</i>	6
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи здобувачів. <i>ПР.3. 9. Методика організації самостійної роботи здобувачів освіти та використання засобів навчання при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції</i>	4
<i>тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 10. Організація науково-дослідної роботи у системі професійної підготовки ЗП(ПТ)О аграрного профілю.</i>	
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання. <i>ПР.3. 11 Методика оцінювання навчальних досягнень здобувачів ЗП(ПТ)О аграрного профілю.</i>	2

Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових дисциплін у закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти. <i>ПР.3. 12 Лекція, методика її підготовки й проведення. Розробка плану конспекту (на прикладі дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 13 Методика проведення практичних занять при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва»;</i> <i>ПР.3. 14 Методика проведення лабораторних занять з при викладанні дисциплін із циклу професійної підготовки здобувачів ЗП(ПТ)О спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва».</i>	6
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини. <i>ПР.3. 15. Передовий педагогічний досвід освітян Полтавщини.</i>	2
Разом	30

7. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 015ПО_мд_2023
Тема 1. Загальні засади професійної освіти в Україні та Європі.	
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти. <i>Використання дистанційного навчання при викладанні дисциплін агрономічного спрямування в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.</i>	15
Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача професійної освіти. <i>Організація діяльності та матеріально-технічне забезпечення навчальних майстерень.</i>	15
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання у професійній освіті. <i>Задачі, зміст та процес виробничого навчання в професійно-технічних закладах освіти.</i>	15
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи здобувачів. <i>Робота наукового гуртка та проблемної групи агрономічного спрямування в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.</i>	
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання.	15

Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових дисциплін у закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти. <i>Дослідження впливу педагогічної майстерності та педагогічного стилю викладача на якість підготовки студентів</i>	15
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини. <i>Перспективні дослідження на сучасному етапі розвитку методики викладання дисциплін агрономічного спрямування в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.</i>	14
Разом:	89

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання для здобувачів вищої освіти денної форми навчання навчальним планом не передбачені.

9.Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Назви тем	Форми контролю
РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.	T1-T8	усний контроль (опитування) письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)
РН 3. Ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію.	T1-T8	усний контроль (опитування) письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)
РН 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.	T2, T3, T4, T7	усний контроль (опитування) письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)
РН 9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти.	T2, T3, T4, T7	усний контроль (опитування) письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)
РН 10. Здійснювати	T3, T4,	усний контроль (опитування)
консультативну діяльність у сфері професійної освіти.	T5, T7	письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: екзамен.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Денна форма навчання			
	Опиту	Виконання практичних занять	Виконання завдань самостійно	
Тема 1. Загальні засади професійної освіти в Україні та Європі.	5			5
Тема 2. Організація освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.	5		5	10
Тема 3. Методичне забезпечення діяльності викладача професійної освіти.	5	5	5	15
Тема 4. Педагогічні основи вибору методів і засобів навчання у професійній освіті.	5	10	5	20
Тема 5. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності та дослідницької роботи здобувачів.	5			5
Тема 6. Дидактичні основи діагностики навчання.	5	5		10
Тема 7. Сучасне навчальне заняття, особливості його підготовки та проведення при викладанні фахових дисциплін у закладах фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти.	5	15	5	25
Тема 8. Авторські технології педагогів Полтавщини.	5		5	10
Разом	40	35	25	100

ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
015ПО_мд_2024	
5	Високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: здобувач демонструє системні фахові знання з організації та управління освітнім процесом ЗП(ПТ)О, з методики навчання на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у професійній освіті; виявляє високий рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, методики навчання у професійній освіті з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів; на високому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, дає особисту оцінку на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах професійної освіти.
4	Достатній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання передбачає: фахові знання з організації та управління освітнім процесом ЗП(ПТ)О, з методики навчання у професійній освіті на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; виявляє достатній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті, демонструє методики навчання у професійній освіті з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; на достатньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, самостійно оцінює проте бракує власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у закладах професійної освіти.
2-3	Середній рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання: має основи теоретичних знань з організації та управління освітнім процесом ЗП(ПТ)О, з методики навчання на засадах реалізації сучасних наукових здобутків у галузі професійної освіти, з використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; виявляє середній рівень розуміння та застосування інтеграції знань під час розв'язання складних освітніх завдань у мультидисциплінарному контексті, методики навчання з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, освітніх технологій та засобів навчання; на посередньому рівні аналізує та оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент лише за зразком, педагогічно обґрунтовану партнерську взаємодію, оцінює з допомогою та не має власних суджень на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у професійній освіті.

1	Низький рівень досягнення результатів навчання: здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
0	Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	відповідь містить глибоке усвідомлення основних концепцій і принципів організації освітнього процесу ЗП(ПТ)О, з методики навчання у професійній освіті, з використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; здатність аналізувати та інтегрувати знання з різних тем дисципліни під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті; під час відповіді активна участь в обговореннях, надання конструктивних коментарів стосовно перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь повно розкриває створення та реалізію освітнього контенту, чітке формулювання думок та аргументів на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у професійній освіті.
4	відповідь розкриває основні знання концепцій і принципів організації навчання та управління освітнім процесом, з методики навчання у закладах професійної освіти; вміння висловлювати свої думки, але з деякими неясностями під час розв'язання складних освітніх завдань; бере участь в обговореннях, проте з недостатньою активністю оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь частково розкриває створення та реалізацію контенту, прийнятна аргументація своїх позицій на професійні ситуації.
3-2	відповідь розкриває базові знання з теми, але з істотними прогалинами стосовно організації та управління освітнім процесом, з методики навчання у професійній освіті; під час відповіді виявляється вміння висловлювати думки, але з частими помилками стосовно розв'язання складних освітніх завдань, методики навчання, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; обмежена участь в обговореннях та з недостатньою активністю оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь майже не розкриває створення та реалізацію контенту, аргументація своїх позицій на професійні ситуації часто відсутня або неясна
1	поверхневе знання теми, часткове розуміння концепцій; труднощі у формулюванні думок; мінімальна участь в обговореннях; слабка аргументація, що свідчить про нерозуміння матеріалу, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
0	відсутність відповідей на запитання опитування не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Опис критерію оцінювання
5	Високий рівень виконання завдання самостійної роботи: - детально проаналізовані всі аспекти теми демонструють системні знання з організації та управління освітнім процесом, з методики навчання, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; виявляє оригінальність підходу та ідей інтегруючи знання під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті; логічна структура роботи, чітке формулювання висновків, які розкривають перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, глибоке розуміння методів і засобів організації навчання, оптимальні методики, інструменти, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; створює та реалізує освітній контент, використовуючи різноманітні джерела інформації дає їх критичний аналіз, дає особисту оцінку на професійні ситуації.
4	достатньо розкриті основні аспекти теми стосовно організації та управління освітнім процесом, методики навчання, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; інтегрує знання під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті; хороша структура роботи, але з незначними недоліками при формулюванні висновків, які розкривають перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, розуміння методів і засобів організації навчання, проте з обмеженою оригінальністю; створює освітній контент, демонструє використання джерел інформації, без глибокого аналізу, дає не повну оцінку на професійні ситуації.
3-2	часткове розкриття теми, присутні значні прогалини стосовно організації та управління освітнім процесом, методики навчання, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; частково інтегрує знання під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті; структура роботи незрозуміла, недосить чітко сформульовані висновки, які розкривають перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду, обмежене розуміння методів і засобів організації навчання; створює освітній контент з недоліками, недостатня кількість використаних джерел, відсутній критичний аналіз, не дає оцінку на професійні ситуації.
1	поверхнєве висвітлення теми, майже без аналізу; хаотична структура роботи; значні прогалини у знаннях методів організації навчання; відсутність або недостатнє використання джерел інформації.
0	Завдання не виконано, відсутні відповіді, розв'язки отриманих завдань, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти
(форма семестрового контролю – екзамен*)

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповідей на запитання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
	1	поверхнєве знання теми, часткове розуміння концепцій; труднощі у формулюванні думок; мінімальна участь в обговореннях; слабка аргументація, що свідчить про нерозуміння матеріалу, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	2	відповідь частково розкриває базові знання з теми та з окремими поняттями стосовно організації та управління освітнім процесом, з методики навчання у професійній освіті; під час відповіді не завжди виявляється вміння висловлювати думки, лише зрідка дає відповіді стосовно розв'язання складних освітніх завдань, методики та засобів навчання, новітніх освітніх технологій; зрідка бере участь в обговореннях та частково розкриває перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь розкриває окремі елементи створення контенту, аргументація своїх позицій на професійні ситуації відсутня.
	3	відповідь розкриває базові знання з теми, але з істотними прогалинами стосовно організації та управління освітнім процесом, з методики навчання у професійній освіті; під час відповіді виявляється вміння висловлювати думки, але з частими помилками стосовно розв'язання складних освітніх завдань, методики навчання, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; обмежена участь в обговореннях та з недостатньою активністю оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь майже не розкриває створення та реалізацію контенту, аргументація своїх позицій на професійні ситуації часто відсутня або неясна.
	4	відповідь розкриває основні знання концепцій і принципів організації навчання та управління освітнім процесом, з методики навчання у закладах професійної освіти; вміння висловлювати свої думки, але з деякими неясностями під час розв'язання складних освітніх завдань; бере участь в обговореннях, проте з недостатньою активністю оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь частково розкриває створення та реалізацію контенту, прийнятна аргументація своїх позицій на професійні ситуації.
	5	відповідь містить глибоке усвідомлення основних концепцій і принципів організації навчального процесу, з методики навчання у професійній освіті, з використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; здатність аналізувати та інтегрувати знання з різних тем дисципліни під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті; під час відповіді активна участь в обговореннях, надання

		конструктивних коментарів стосовно перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь повно розкриває створення та реалізую освітнього контенту, чітке формулювання думок та аргументів на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у професійній освіті.
для 2-го теоретичного питання	0	відсутність відповідей на запитання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
	1	поверхнєве знання теми, часткове розуміння концепцій; труднощі у формулюванні думок; мінімальна участь в обговореннях; слабка аргументація, що свідчить про нерозуміння матеріалу, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання.
	2	відповідь частково розкриває базові знання з теми та з окремими поняттями стосовно організації та управління освітнім процесом, з методики навчання у професійній освіті; під час відповіді не завжди виявляється вміння висловлювати думки, лише зрідка дає відповіді стосовно розв'язання складних освітніх завдань, методики та засобів навчання, новітніх освітніх технологій; зрідка бере участь в обговореннях та частково розкриває перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь розкриває окремі елементи створення контенту, аргументація своїх позицій на професійні ситуації відсутня.
	3	відповідь розкриває базові знання з теми, але з істотними прогалинами стосовно організації та управління освітнім процесом, з методики навчання у професійній освіті; під час відповіді виявляється вміння висловлювати думки, але з частими помилками стосовно розв'язання складних освітніх завдань, методики навчання, новітніх освітніх технологій та засобів навчання; обмежена участь в обговореннях та з недостатньою активністю оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь майже не розкриває створення та реалізацію контенту, аргументація своїх позицій на професійні ситуації часто відсутня або неясна.
	4	відповідь розкриває основні знання концепцій і принципів організації навчання та управління освітнім процесом, з методики навчання у закладах професійної освіти; вміння висловлювати свої думки, але з деякими неясностями під час розв'язання складних освітніх завдань; бере участь в обговореннях, проте з недостатньою активністю оцінює перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь частково розкриває створення та реалізацію контенту, прийнятна аргументація своїх позицій на професійні ситуації.
	5	відповідь містить глибоке усвідомлення основних концепцій і принципів організації навчального процесу, з методики навчання у професійній освіті, з використання освітніх технологій у закладах професійної освіти; здатність аналізувати та інтегрувати знання з різних тем дисципліни під час розв'язання складних освітніх завдань у широкому мультидисциплінарному контексті; під час відповіді активна участь в обговореннях, надання

		конструктивних коментарів стосовно перспективи використання прогресивного вітчизняного та європейського педагогічного досвіду для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності; відповідь повно розкриває створення та реалізую освітнього контенту, чітко формулювання думок та аргументів на професійні ситуації при викладанні фахових дисциплін у професійній освіті.
для 1-ї ситуації	0	відсутність розв'язання практичної ситуації, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти.
	2	вирішення практичної ситуації показує поверхневе знання теми, часткове розуміння концепцій освітніх ситуацій; труднощі у формулюванні думок; мінімальну участь у розв'язанні освітніх завдань; слабка аргументація, що свідчить про нерозуміння матеріалу.
	4	вирішення практичної ситуації частково розкриває базові знання з теми та окремі аспекти організації і управління освітніми ситуаціями; лише зрідка виявляється вміння висловлювати думки; участь в обговореннях обмежена; аргументація позицій на освітні ситуації відсутня або неясна.
	6	вирішення практичної ситуації демонструє основні знання концепцій організації освітнього процесу, методики навчання, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти та їх реалізацію в освітніх ситуаціях; вміє висловлювати думки, але допускає деякі неточності; участь в обговореннях присутня, проте недостатня; відповідь частково розкриває питання створення та реалізації освітнього контенту з прийнятною аргументацією.
	8	вирішення практичної ситуації виконано з незначними помилками; відповідь містить глибоке усвідомлення основних концепцій і принципів організації освітнього процесу, методики навчання, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти та їх реалізацію в освітніх ситуаціях; демонструє здатність аналізувати та інтегрувати знання з різних тем, активну участь в обговореннях з конструктивними коментарями; відповідь добре розкриває створення та реалізацію освітнього контенту з акцентом на практичне застосування.
	10	розв'язок практичної ситуації виконано правильно, сформовані висновки, які свідчать про високий рівень формування компетентностей та досягнення результатів навчання; відповідь демонструє виняткове усвідомлення концепцій і принципів організації освітнього процесу, методики навчання, використання освітніх технологій у закладах професійної освіти та їх реалізацію в ситуаційних завданнях висока здатність аналізувати та інтегрувати знання в широкому мультидисциплінарному контексті; активна участь в обговореннях з конструктивними коментарями та глибоким аналізом оптимальних методик, інструментів, технологій для вирішення проблем у професійній діяльності в умовах невизначеності у практико-орієнтованій ситуації; відповідь повно розкриває створення та реалізацію освітнього контенту з чітким формулюванням думок і аргументів.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти : навч. посіб. К. : КНУТД, 2015. 198 с.
2. Гуревич Р. С. Теоретичні та методичні основи організації навчання у професійно-технічних закладах. К. : Вища школа, 2008. 229 с.
3. Зайченко І. В. Теорія і методика професійного навчання. Курс лекцій : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2013. 480 с.
4. Красильникова Г.В., Дрозіч І.А. Організація навчального процесу в закладах професійної освіти. Конспект лекцій. Хмельницький : ХНУ, 2021. 75 с.
5. Методологічні засади професійної освіти : навч. посіб. / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, І. С. Посохова та ін. Харків : Контраст, 2008. 120 с.
6. Організація дуальної форми навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти : практ. посіб. / Т. М. Герлянд, І. А. Дрозіч, Н. В. Кулалаєва, Г. М. Романова, М. М. Шимановський; за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир : Полісся, 2019. 304 с.
7. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін та ін. Київ : Знання, 2012. 390 с.

Допоміжні

1. Антонець А. Сучасні підходи, методи та технології навчання майбутніх фахівців аграрного профілю в закладах професійної освіти. World trends in the use of interactive technologies in education. International collective monograph, Intelbence Transportation System And Smart City Institute (ITSSCI), 2023. P. 95–119 (2363–7226).
2. Антонець А. В., Ковальчук С. Б., Брикун О. М. Модель формування проєктно-конструкторської компетентності майбутніх фахівців агропромислового комплексу під час вивчення нарисної геометрії та інженерної графіки. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2021. Вип. 2(46). С. 37–46.
3. Винничук Р., Кравченко Л., Оніпко В., Плачинда Т., Бухун А. Формування ціннісних орієнтацій магістрів гуманітарної галузі в процесі фахової підготовки. Ukrainian professional education=Українська професійна освіта. 2020. Вип. 7. С. 14–28.
4. Державні стандарти професійно-технічної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/reforma-profesijnoyi-osviti/zmist-profesijnoyi-osviti-osvitni-standarti-programi-informaciya-dlya-uchniv-ta-pedagogiv/derzhavni-standarti-navchalni-plani-ta-programi/zatverdzeni-standarti-profesijnoyi-osviti-2023>
5. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року [Електронний ресурс] : Розпорядження КМУ від 12.06.2019 № 419-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text>
7. Кравченко Л., Оніпко В. Нова якість вищої освіти – виклик сучасності. Ukrainian professional education=Українська професійна освіта. 2019. Вип. 5. С. 9–12.

8. Оніпко В., Винничук Р. Особливості практичного компонента професійної підготовки майбутніх фахівців у сучасних умовах університетської освіти. *Ukrainian professional education=Українська професійна освіта*. 2021. Вип. 9,10. С. 67–77.
9. Оніпко В., Литвин В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання в галузі аграрного виробництва. *Ukrainian professional education=Українська професійна освіта*. 2019. Вип. 6. С. 37–44.
10. Оніпко В., Максименко Н., Литвин В. Принципи проектування змісту професійно спрямованої інформаційно-комунікаційної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. *Ukrainian professional education=Українська професійна освіта*. 2020. Вип. 8. С. 95–102.
11. План заходів на 2020-2027 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року [Електронний ресурс]: Розпорядження КМУ від 29.04.2020 № 508-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/508-2020-%D1%80#Text>
12. Kravchenko L., Bilyk N., Onipko V., Plachynda T., Zavitrenko A. Professional Mobility of the Manager of a Secondary Education Institution as the Basis of His or Her Self-Development. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*. 2021. Vol. 13, Is.1. P. 417–430. DOI: 10.18662/rrem/13.1/379.

Інформаційні ресурси

1. Каталог освітніх ресурсів О-СВІТ – інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців. URL: <http://o-svit.iatp.org.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Національна Академія педагогічних наук України. URL: <http://www.apsu.org.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
5. Освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України. URL: <http://osvita.org.ua>
6. Український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього». URL: <http://www.iteach.com.ua>
7. Educational Network Ukraine: українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми організаціями, заклади вищої освіти, докладна інформація про системи освіти найбільш розвитих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін. URL: <http://www.ednu.kiev.ua/>